

Musikförläggaren

2008

Tidskrift från SMFF

LIFETIME ACHIEVEMENT

TILL SVEN- DAVID SANDSTRÖM

MUSIKENS UPPFINNARE PRISAS

VI MINNS DENNIZ POP

Specialnummer
MUSIKFÖRLÄGGARNAS
PRIS 2008

Specialnummer om MUSIKFÖRLÄGGARNAS PRIS 2008

Den sjätte upplagan av Musikförläggarnas Pris har just avslutats på Berns i Stockholm. Till detta har vi valt att göra ett specialnummer av Musikförläggaren, tillägnat några av de stora upphovsmän och musikprofiler som hyllades på galan.

Kompositörer, låtskrivare, artister, musikförläggare, skivbolagsmedarbetare, kollegor – allt som allt var 375 gäster på plats den 7 november för att hylla vinnare och nominerade i tio kategorier. Galans konferencier Ola Håkansson – som själv är upphovsman, artist, förläggare, skivbolagsdirektör m.m. och därmed representerar hela spektrat av musikbranschen – dirigerade galant vinnare och prisutdelare genom eftermiddagens program. Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth var på plats för att dela ut priset Lifetime Achievement, som i år gick till kompositören Sven-David Sandström.

Björn Skifs och Kenneth Gärdestad delade ut kompositörs- respektive textförfattarpriset. Förra årets vinnare Salem Al Fakir, radioprofilen Lotta Bromé, artisten Linda Sundblad, Konserthusets VD Stefan Forsberg, SMFFs ordförande Kjell-Åke Hamrén agerade också prisutdelare under eftermiddagen. Följande kan ni läsa om vilka som vann i de olika kategorierna.

VINNARE MED MOTIVERINGAR MUSIKFÖRLÄGGARNAS PRIS 2008

ÅRETS NYKOMLING

Adam Taal Eriksson alias Adam Tensta

Årets pristagare har med ett eget musikaliskt språk nått en bred allmänhet och väckt nytt liv i en svår-bemästrad och ständigt föränderlig musikgenre.

ÅRETS INTERNATIONELLA FRAMGÅNG

Andreas Kleerup / Robin Carlsson

(Universal Music Publ,
Robynsongs/Universal Music Publ)

Med stort självförtroende och känsla för tidens musiktrender har Kleerup och Robyn med en förstaplacering på Englandslistan tagit första steget för att återta Sveriges position som ledande musikexportnation.

ÅRETS TEXTFÖRFATTARE

Lars Winnerbäck

(Manus/United Stage Publ)

Lars Winnerbäck har lyckats med den utomordentligt svåra balansgången att skapa texter som varken är preventiöst konstnärliga eller banalt allmän-giltiga, men som däremot går rakt in i hjärtat hos allmänheten och har alla förutsättningar att överleva långt in i framtiden.

ÅRETS SVENSKA LÅT

"My cool"

Hannes Lindgren/Andreas Broberger
Adam Taal Eriksson alias Addeboy
vs Cliff/Adam Tensta

(EMI Music Publishing Scand, Manus)

Årets pristagare har skapat en låt som på ett extra-ordinärt sätt nått ut till den breda allmänheten och därmed värvat nya lyssnare till en musikform som vissa kanske skulle kalla smal.

LIFETIME ACHIEVEMENT

Sven-David Sandström

(Gehrmans musikförlag)

Många tonsättare kan sitt hantverk, men få är kompositoriskt virtuosa som denne. Få vågar pröva de klassiska genrerernas yttersta gränser, men det vågar han. Många är produktiva, men ytterst få lämnar efter sig så mycket musik med både bredd och djup. Och vart han än vänder sig får han en konstnärligt viktig roll – nu senast som kompositionsprofessor i Bloomington i USA. 2008 års Lifetime Achievement tilldelas tonsättaren och pedagogen Sven-David Sandström!

ÅRETS KONSTMUSIKPRIS

– Kamarmusik

Britta Byström, Strövtåg i hembygden.

Britta Byströms "Strövtåg i hembygden" gör lyssnaren på gott humör. Här förenas lätthet och balans med konstnärlig uttrycksförmåga. Hon äger därtill förmågan att skapa ett musikaliskt flöde som uppskattas av både sångare och instrumentalister. För detta tilldelas hon Musikförläggarnas Pris 2008 i konstmusikkategorin Kamarmusik.

ÅRETS KONSTMUSIKPRIS

– Större ensemble/Opera

Victoria Borisova-Ollas,

The Ground Beneath Her Feet

(Universal Edition)

Victoria Borisova - Ollas ger återigen prov på sitt imponerande tekniska kunnande. Som få andra fogar hon delar till helheter, utan kompromisser i form och tonspråk. Dessutom är tekniken ställd i det konstnärligas tjänst. För detta tilldelas hon Musikförläggarnas Pris 2008 i konstmusikkategorin Större ensemble/Opera.

ÅRETS KOMPOSITÖR

Bobby Ljunggren

(Lionheart Music)

Bobby Ljunggren visar att det med ett stort musikaliskt kunnande, unik melodikänsla och stor hantverksskicklighet går alldeles utmärkt att skapa högkvalitativ musik även inom en kommersiell musikgenre.

ÅRETS MEST SPELADE LÅT

"If Only You"

Michel Zitron/Vincent Pontare/Sophia Somajo
(Air Chrysalis Scand, Universal Music Publ)

Baserad på statistik från STIM utses vinnaren i kategorin Årets mest spelade låt. "If Only You" är skriven av Michel Zitron, Vincent Pontare och Sophia Somajo och insjungen av Danny feat. Therese. Med "If Only You" slog Pontare/Somajo också sin egen låt "Miss Blue" som tog en hedervärd andra plats på listan över årets mest spelade låt. Med låten "Do You Love Me" fullföljde Pontare sin hatröck in på tio-topplistan som följer här:

1. If Only You
(Zitron, M/Pontare, V/Somajo, S)
2. Miss Blue
(Jonsson, G/Pontare, V/Somajo, S)
3. Brother Oh Brother
(Wikström, H/Kempe F)
4. Curly Sue
(Frisk, P/Wallin, T/Pettersson, R/ Pålsson, F/Söderström, K/Larsson, M)
5. Natalie
(Nilsson, T)
6. Do You Love Me
(Pontare, V/Sepehrmanesh, M/Jimson, T)
7. Visit To Vienna
(Asplund, J/Forsman, J/Asplund, J/Andersson, M)
8. 100 År Från Nu (Blundar) (Stenmarck, D/ Stenmarck, M)
9. Ingenting
(Sköld, M/Sirviö, S/Mustonen, M/Berg, J)
10. Hero
(Kempe, F/Ljunggren B)

KONST OCH AFFÄRER PÅ SAMMA GÅNG

Musikförläggare som lyckas stötta sina låtskrivare och kompositörer till framgång, är själva ofta kreativa personligheter. Inte för att den kreativiteten i sig räcker för att nå eftersträvad framgång, men utan denna grundläggande egenskap går det inte alls.

För att åskådliggöra detta kan man dra en parallell till musiker och deras karriärer. Där är spelskickligheten den enskilt viktigaste förmågan, men spelskickligheten som sådan räcker sällan för att en framgångsrik karriär ska uppstå. För att detta ska ske behövs flera andra färdigheter som kan samverka med spelförmågan. Hit hör t ex förmågan att i början av karriären få de speljobb som lägger grunden för en framgångsrik fortsättning, förmågan att dokumentera och marknadsföra sin egenart, att sköta sin ekonomi, att hålla sig i gott fysiskt trim, att psykiskt orka med att vara på resande fot, att ständigt möta andra människor och att på ett dynamiskt sätt tillvarata de möjligheter som uppstår i mötet med andra, m.m.

MUSIKALISK TALANG OCH ORIGINALITET

Musikförläggarens viktigaste konstnärliga uppgift är att känna igen musikalisk talang och originalitet, talang som kan utvecklas och originalitet som redan har den kvalitativa hållbarhet som efterfrågas på en musikalisk marknad. Men den bedömning – det affärsmässiga inslaget i arbetet – som musikförläggaren alltid måste göra, är något helt annat än den bedömning som t.ex. en upphovsman gör när han eller hon uttalar sig om en kollegas verk, eller den som gemene man gör när han eller hon säger att ett visst musikaliskt alster är bra eller dåligt.

Naturligtvis kan inte heller musikförläggaren frigöra sig från sina personliga preferenser, men den som uteslutande låter sina personliga preferenser styra urvalet blir sällan helt lyckosam i sin yrkesverksamhet. För på samma sätt som den enskilde instrumentalisten för sin karriärframgång är beroende av en hel

uppsättning samverkande egenskaper – som kan läras och utvecklas över tid – måste också musikförläggaren lära sig att ta hänsyn till en lång rad andra faktorer än de som springer direkt ur den egna kreativa källan.

Musikförläggare är undantagslöst verksamma på en i ekonomiskt avseende dynamisk marknad. De musikförlag som på något substantiellt sätt tagit emot finansiellt stöd från andra för att kunna upprätthålla sin utgivning, torde både geografiskt och historiskt vara läträknade. Med andra ord är musikförläggaren – liksom utgivare överhuvudtaget – helt beroende av att det konstnärligt affärsmässiga urval som görs blir framgångsrikt på marknaden. Blir det inte det, finns det ingen långsiktig fortsättning.

Hur frestande det än vore – och så är det inte så sällan – kan musikförläggaren inte satsa sina pengar på all den musik som han eller hon personligen tycker är konstnärligt attraktivt, den preferensen ensam räcker inte som urvalsmetod för att varje gång bli framgångsrik på marknaden. Men ett urval måste likväl göras, och detta urval måste grundas på många andra saker än personligt tycke och smak.

Man kan naturligtvis komma en bra bit på vägen mot framgång genom konstnärlig intuition. Så är det för övrigt på alla konstnärliga områden. Men intuitionen har i det kreativa sammanhanget sina begränsningar. Men ingen kan vara erfaren i sin ungdom, lika lite som någon kan förvärva djup specialkunskap på ett visst område i början av sin karriär. Och lika ofta som den yngre musikförläggaren i sin självklara brist på erfarenhet, bredd och fördjupning kan tvingas att affärsmässigt gå på slak lina i en viss konstnärlig urvalsprocess och förlita sig på intuitionen, kan den erfarna med all sin överblick ha kommit helt i otakt med tiden och förlorat den nödvändiga intuitionen.

MARKNADSMÄSSIGT URVAL

Mest framgångsrik är den som bäst lärt sig vilka de faktorer är som

gör urvalet så marknadsanpassat som möjligt. Inga ekonomiska eller politiska teorier i världen kan ändra på detta, så har det varit så länge vårt yrke funnits och så är det än idag.

Detta kan man lämpligen hålla i minnet den 7 november 2008 när SMFF hyllar en lång rad svenska upphovsmän för deras kreativa prestationer under perioden 1 juli 2007 – 30 juni 2008. Utgångspunkten för de bedömningar som görs i detta sammanhang är självfallet de enskilda verkens egen kraft och konstnärliga halt. Men det är också prestationer som bedöms ha stora möjligheter att göra sig gällande i en konkurrensutsatt situation på de olika marknader där de hör hemma.

Med Musikförläggarnas Pris vill Svenska Musikförläggareföreningen ge erkänsla åt de fantastiska samarbeten som dagligen äger rum mellan svenska upphovsmän och de egna medlemmarna. Resultatet är mycket respektingivande och svensk musik står sig mycket stark i en minst sagt konkurrensutsatt verklighet.

Kjell-Åke Hamrén

Kjell-Åke Hamrén

VINNARE AV MUSIKFÖRLÄGGARNAS PRIS 2008	2–3
KONST OCH AFFÄRER PÅ SAMMA GÅNG	4–5
LIFETIME ACHIEVEMENT	6–7
MUSIKENS UPPFINNARE PRISAS	8–9
VI MINNS DENNIZ POP	10–13
JOHNNY, THE WRITERS DAGBOK • DEL 6	14–15

Medverkande i detta nummer:

Redaktör & layout:
Johanna Lundborg

Layout & original:
Carolina Blåeldh

Skribenter i
detta nummer:
Kjell-Åke Hamrén
Sten Melin
Anders Lundqvist
Stefan Malmqvist
Johanna Lundborg

Ansvarig utgivare:
Kjell-Åke Hamrén

Tryckeri:
Ekotryckredners AB

Omslag:
På bilden Sven-David Sandström
Foto: Mats Becker

LIFETIME ACHIEVEMENT

TILL SVEN-DAVID SANDSTRÖM

Ni känner alla till hans enorma verklista, ni har också, de flesta av er, åsikter om hans musik. Genom åren har Sven-Davids tvära stilistiska kast vällat heta debatter och starka känslor, allt från total avsky till djupaste beundran. Den enda reaktion jag aldrig mött hos någon som hört hans musik är total likgiltighet.

Istället för att skriva en normalbiografi med födelsedatum och hänvisningar hit och dit i hans verklista tänker jag skriva om en annan viktig del av hans konstnärliga gärning. Nämligen hur det gick till när Sven-David vände blad och började undervisa i komposition. Det vet jag, för det var jag som fick honom att börja med undervisning.

DEN BÄSTE

Det började vid köksbordet hemma hos den nyligen bortgångne musikvetaren Hans Epstein i Stocksund en vårdag för ca 30 år sedan. Jag hade blivit rekommenderad att ta kontakt med Epstein av mina teorilärare på Framnäs Folkhögskola, för att av honom få hjälp att hitta en lämplig lärare i komposition. Efter att Epstein tittat igenom mina arbetsprover sa han,

- Den bäste vore förstås Sven-David men han säger alltid nej.

Och sedan gick samtalet vidare bland dåtidens etablerade tonsättare. När jag sedan kom hem till Norrbotten med en lista på lämpliga kompositions lärare och skulle börja ringa runt bland de föreslagna, då kunde jag inte släppa tanken på den enda som inte stod där. Den som Epstein ansett vara den mest lämpade. Varför skulle jag nöja mig med någon annan? Alltså ringde jag Sven-David;

- Hej jag heter Sten och ringer från Kalix, Hans Epstein säger att du skulle vara den bästa kompositions läraren för mig, är du det?

- Ja, kanske det, men kan vi inte först träffas och se om vi gillar att prata med varandra och sen bestämma hur det blir med lektioner?

- Jo.

- ...

KONST OCH INTE ÖVNINGAR

En gång i månaden åkte jag med Nordpilen till Stockholm. Jag satt i en överslaf och skrev så pennan glödde för att ha riktigt mycket material med mig till lektionerna med Sven-David. Vi träffades alltid hemma i hans kök i Stuvsta. Vi började med frukost vid niotiden och avslutade oftast med lunch vid tolv. För mig flög timmarna iväg. Jag har först senare tänkt på att tre timmars lektioner är ganska mastiga pass, även om det bara sker en gång i månaden. Förutom att gå igenom det jag totat ihop sedan sist, blev jag ofta placerad i soffan.

- Lyssna på det här, sa Sven-David och försvann ut ur rummet, kom tillbaka och sen pratade vi om vad jag hört. Jag fick massor med tips på konserter och LP-skivor att köpa. Sven-David öppnade en helt ny värld för mig som inte funnits tillgänglig i Kalix eller på Framnäs för den delen. För mig var det förlösande och helt avgörande för mitt val av framtid. När det gäller innehållet i undervisningen var det första och kanske viktigaste Sven-David pekade på — inställningen till musiken;

”Tänk alltid konst när du skriver musik, det spelar ingen roll om det är ett 10 minutersverk eller två takter, det är konst och inte övningar. Aldrig övningar.” Ingen av de lärare jag träffat på har varit så tydlig i attitydfrågan som Sven-David. En annan av hans grundsatsar var; ändra aldrig i ett uppfört musikstycke, lär av misstagen och skriv ett nytt.

I trettio år har jag och Sven-David fortsatt att prata och det har hela tiden bottnat i dessa två grundförutsättningar. Oavsett om vi talat musik, mat, poesi, konst eller helt vanligt skitprat; *Alltid*

konst – aldrig övningar och lär av misstag och gå vidare. Vad jag har förstått var också detta en av de främsta anledningarna till att han fick professuren i komposition vid universitetet i Bloomington, USA. Där kom en kille från Sverige och talade konst med eleverna och inte övningar. Vem kan motstå sådant som undervisningsmetod? Jag har aldrig frågat Sven-David varför han valde att säga Ja till mig och inte Nej som vanligt, men jag är övertygad om att han aldrig ångrat sitt svar, liksom jag inte ångrat mitt val att fråga ”den bäste”.

Sten Melin

Tonsättare och ordförande i FST

”Tänk alltid konst när du skriver musik, det spelar ingen roll om det är ett 10 minutersverk eller två takter, det är konst och inte övningar. Aldrig övningar.”

På bilden Sven-David Sandström Foto: Mats Becker

MUSIKENS UPPFINNARE PRISAS

”På ett sätt är kompositörer och textförfattare uppfinnare. De skapar något nytt av redan existerande beståndsdelar. Och resultatet blir ofta mer välkänt än personerna bakom.”

Text av Anders Lundquist
musikskribent och låtskrivare

”Låtskrivare lever längre” konstaterade Peter Gabriel i en intervju 1978. Han talade inte om personernas livslängd. Nej, det han åsyftade var förstås det upphovsmännen skapar. En melodi, med eller utan text, tillhör det mest omedelbara som kan drabba en människa, men kan också – paradoxalt nog – vara för evigt. Okej, all musik kanske inte blir i-h-å-g-k-o-m-m-e-n för evigt. Eller ens året ut. Men potentialen finns där.

På ett sätt är kompositörer och textförfattare uppfinnare. De skapar något nytt av redan existerande beståndsdelar. Och resultatet blir ofta mer välkänt än personerna bakom.

”Vissa ligger närmare tjuren Ferdinand i temperament och trivs bäst i sin studio, där de kan lukta på sina nyinköpta strängar.”

Förfarandet kan förstås se olika ut beroende på vilken genre man är verksam inom. Vissa gör beställningsverk, andra skriver förut-sättningslöst. Vissa sitter nio till fem, andra väntar på musan. Somliga får energi av beröm, andra skriver bäst efter en saftig sågning. Vissa tvingar sig att skriva, andra lurar igång sig själva. Och somliga behöver något så konkret som en strikt deadline (någon som känner igen sig?).

MUSIKFÖRLAGENS BETYDELSE FÖR LÅTSKRIVARE

Gemensamt för alla är att det krävs en kombination av talang, hantverkskunnande och inspiration för att man under en längre tidsrymd ska hålla en hög nivå.

Det gör vi i Sverige. Det svenska musikundret är i första hand ett låtskrivarfenomen. I dag talas det mycket om att artister, musiker och upphovsmän måste vara entreprenörer. De ska förutom sin grundläggande musikalitet helst ha affärssinne, kontaktnät, social kompetens och så vidare.

Alla har inte det. Vissa ligger närmare tjuren Ferdinand i temperament och trivs bäst i sin studio, där de kan lukta på sina nyinköpta strängar.

Musikförlagen är bland annat till för att dessa ska kunna ägna sig åt det som de är bäst på, utan distraktioner.

Liksom uppfinnare behöver finansärer, välgörare, folk som tror på deras produkt, behöver de flesta upphovsmän ett musikförlag.

Musikförlagets roller är många. Utvecklande och förädlade av talang. Spridande av låtar till artister, film, TV och reklam. Uppmuntran, pepp, kritik – det berömda bollplanket. Iscensättanden av lämpliga co-writes. Administration. Juridisk hjälp. Förskott. Notutgivning.

Det verkar vara tradition att musikförlagen ska verka, inte synas. Men kanske har man varit lite för tysta. Ofta verkar inte ens all skivbolagspersonal veta vad ett förlag är eller vad det gör.

Media ska vi bara inte tala om. Det är ganska talande att Grammisgalan är TV-sänd medan Musikförläggarnas pris är en högst intern tillställning (inbjudningarna är dock eftertraktade och de upphovsmän som av någon anledning inte nås av en inbjudan brukar vara ledsna).

MUSIKFÖRLÄGGARNAS PRIS – ETT FORUM FÖR FRAMTIDA SAMARBETEN

Bakom varje framgångsrik artist står ofta en eller flera låtskrivare. Många låtskrivare är nöjda med att vara doldisar. De får njuta av att höra sin musik spelas, men blir lämnade ifred när de är ute och äter middag. Men det finns en fin samhörighet och ömsesidig respekt mellan låtskrivare.

Ett bra tillfälle att uppmuntra detta är Musikförläggarnas pris, denna uppskattade årliga tillställning där upphovsmän belönas för sina förtjänstfulla insatser inom tio kategorier och vi få höra en hel del bra musik.

Här träffas många upphovsmän för första gången och man ser dem ofta i färd med att byta visitkort eller mobilnummer för framtida samarbeten. De yngre får träffa sina inspiratörer. Och de gamla rävarna är nyfikna på vad nykomlingarna har för metoder. Hur några vibrationer i luften kan framkalla starka känslor hos en lyssnare kommer kanske alltid att vara ett mysterium, även i dessa upplysta tider. Sir Bob Geldof har sagt att han är mer stolt över att ha skrivit en bra låt än över arbetet med Live Aid. Kanske drastiskt uttryckt, men alla som hittat det där speciella skapandeflödet, den störningsfria kanalen mellan instrumentet och något okänt där ute, vet att det är en känsla som slår det mesta.

Media har vid det här laget lyckats döda den mesta mystik som tidigare omgärdade celebriteter. Men skapandeprocessen som ligger bakom har faktiskt kvar mycket av sin magi.

Vi minns DENNIZ POP

Den sista augusti i år var det tio år sedan Dag Volle, mer känd som Denniz Pop, gick bort i cancer. Under Musikförläggarnas Pris hyllades han för sina stora framgångar med artister som Ace of Base, Dr. Alban, Leila K, E-type, Boyzone med många flera. Stefan Malmqvist skriver om hans och andras personliga minnen av Dag Volle.

Dag Volle var 15 år när han inledde sin karriär som discjockey. Det var starten på en karriär som blev en av de mest framgångsrika i musiksammanhang i Sverige någonsin. Sammanlagt lär det ha sålts 50 miljoner skivor som Dag Volle varit inblandad i på något vis. Den första riktigt stora hitlåten, "Hello Afrika" med Dr. Alban, släpptes först 1990. Merparten av det arv Dag Volle lämnade efter sig kom till på mindre än åtta korta år.

ETT FANATISKT MUSIKINTRESSE

Under åttiotalet var det svårt att undvika att träffa på Dag Volle om man hade någon som helst inblandning i Stockholms musikliv. En ny era i huvudstadens nattliv hade börjat urskiljas tidigt under årtiondet. Fler och fler klubbar anställde DJ:s som på ett mer personligt vis satte prägel på enstaka kvällar eller hela klubbens profil.

Personligen minns jag inte exakt när jag och Dagge, som han oftast kallades, sprang på varandra första gången. Det kan ha varit på rockklubben Ritz där han och kollegorna i DJ- och remixkollektivet Swemix körde Bat Club.

Dag Volle var till exempel DJ på den stilbildande klubben 1984, som drevs av Sydney "Big Brother" Onayemi, ett ställe där de flesta, som gillade uteliv under den här eran, hamnade på förr eller senare.

Dagge och jag var väl mest bekanta. Men det var en bekantskap som åtminstone jag uppskattade. Under den här tiden jobbade jag redan som musiksribent, i första hand på Svenska Dagbladet. När vi sågs blev det av förklarliga skäl mycket musikprat. Han var precis som jag uppvuxen med glamrock, Marc Bolan och hans T-Rex var bådas favorit. Vi tyckte också båda om funk. Jag, som många andra,

uppfattade honom som en sällsynt behaglig person - rolig, glad och sympatisk. Dessutom hade han ett rent fanatiskt musikintresse.

I eminenta radioserien, Cheiron – en popsaga, som Sveriges Radio P4:a har sänt under hösten (gå in på www.sr.se och sök på Cheiron så kan ni höra hela serien), berättar Dag Volles syster Ann-Catrine om hur lillebrorsan redan när han var sex började bli besatt av musik. Dag Volles karriärsväl var med andra ord inte särskilt förvånande.

STARTEN AV REMIXKOLLEKTIVET "SWEMIX"

Hans DJ:ande drog snabbt till sig uppmärksamhet.

Sten "Stonebridge" Hallström berättar hur han upptäckte Dagge: - Vi var inte så många som DJ:ade på de olika klubbarna inne i stan. Så när han dök upp som en uppstickare från Tullinge var man tvungen att gå och kolla in vem han var. Sedan träffades man på

"Han älskade hits. Han hörde det unika i låtar"

Martin "E-type" Eriksson

klubbarna och lyssnade på varandra.

1985 samlade Aftonbladet ihop ett antal av de mer omtalade plattvändarna från Stockholms nattliv för att göra en intervju.

- Det blev inget med intervjun. Men vi som samlats började snacka om att göra något tillsammans. Det blev grunden för remixkollektivet "Swemix", berättar Sten Hallström.

Initialt ägnade sig Swemix åt att remixa andras låtar så att de bättre skulle passa dansgolvet. Alla bidrog med 3500 kronor och

utrustning och en lokal på Kocksgatan införskaffades. I gänget ingick bland andra Dag Volle, Sten Hallström, René Hedemyr (JackMaster Fax), Emil Hellman (SoundFactory) Johan Järpsten (JJ) och Robert Broman (Rob Below).

Enligt Sten Hallström märktes det snabbt att Dag Volle inte riktigt hade samma musiksmak som de övriga.

- Dagge valde ofta helt andra sorters låtar än vi andra. Vi ville nog vara lite kreddiga och så, men han plockade saker av Human League, Prince och Michael Jackson. Daggens åsikt var att om man tog en välkänd låt och remixade den så hörde folk lättare vad man hade gjort med den, berättar Sten Hallström. Redan då hade Dag Volle sitt livsaxiom helt klart för sig, saker och ting skulle vara kul. Var det inte roligt var det inte värt att göra.

- En av avsigidorna med Dagge var att han vägrade att ha tråkigt. Skulle man packa skivor eller göra något som inte var uttalat kul försvann han iväg någonstans. Han var inte så organiserad heller. Men det fanns det andra som var, jag till exempel. Så det löste sig. Och man förlät honom alltid. Dagge var väldigt karismatisk och han var bra på andra saker. Fick vi in en ny synth till Swemix så kunde han läsa in manualen och få oss andra att fatta hur den funkade, berättar Sten Hallström.

EN STIL SOM SKILDE SIG FRÅN ANDRA

Parallellt med remixandet spelade Dag Volle skivor som vanligt. Peter "Putte" Lindgren som drev Ritz berättar:

- Jag och Tom Talomaa, som ägde Ritz, tyckte att rockmusiken dog lite mot slutet av åttiotalet. Det blev också svårare att få konserterna att gå runt eftersom det var dyrt att boka band som drog mycket publik. Vi hade redan kört klubben Zanzibar, med Michael Goulos som DJ, och det gick bra. På så vis kom Swemix-gänget in i bilden. De körde Bat Club och sedan blev Dagge resident-DJ efter mig.

Även Peter Lindgren märkte att Dag Volles stil skilde sig från de övriga i Swemix-kollektivet.

- Han var den enda jag kände till som kunde stå hemma och provspela och mixa skivor på full volym. En kille som René Hedemyr var kanske mer erfaren och bättre rent tekniskt sett, men Dagge fungerade bättre kommersiellt. Han vara bara intresserad av vad som funkade för publiken, konstaterar Peter.

Ritz ägare, Tom Talomaa, var inte blind för vad som hände på klubben. Så när Swemix behövde pengar till ett mixerbord plockade han fram plånboken.

- Tom föll nog för Dagge. Han var lätt att ha att göra med och hade inga divalater. Dessutom sa Tom att han trodde på den

dansmusik Swemix sysslade med. Så efter att Tom pratat med sin gode vän Ola Håkansson satsade han pengar i Swemix, berättar Peter Lindgren. Det skulle visa sig att vara välinvesterade pengar.

BÖRJADE PRODUCERA SKIVOR - LEDDE TILL VÄRLDSFRAMGÅNGAR

Swemix gjorde inte längre bara remixer utan började även producera egna skivor. En av dessa skivor satte dock myror i huvudet på många i Swemix-kollektivet - jag syftar då på "Hello Afrika" med Dr. Alban.

- Dagge hade haft trumgrejen som låten bygger på liggande ett tag. Han hade testat den med lite olika personer men inte hittat rätt. Men så fick Dr. Alban försöka och då klickade det för honom. Vi andra tyckte att det lät för djävligt, vi höll ju på med våra undergroundsaker. Så här i efterhand kan jag förstå det geniala i låten, men det kunde jag inte då, säger Sten Hallström.

I slutändan blev det så att Dag Volle och Tom Talomaa lämnade Swemix. Istället startade de Cheironstudion på Fridhemsplan. Uppdelningen dem emellan var solklar. Volle skötte det kreativa, Talomaa tog hand om affärsdelen. Resten är historia.

En dag när jag träffade Dagge spelade han upp en ny låt med ett svenskt band för mig. Låten kändes förvisso festlig men produktionen var ganska skum. Det hela lät underproducerat, nästan som en demo. Bandet var Ace Of Base och låten All That She Wants. Dagge sa att det skulle låta som det gjorde. Idén var enkelheten. Självklart hade Dagge rätt. Och med Ace Of Base kom världsframgångarna.

CHEIRON VÄSTE SNABBT

Hösten 1993 kom en annan svensk artist till Cheiron för att träffa Dag Volle. Han hade en hårdrockkarriär, ett samarbete med Stakka Bo och en floppad solosingel bakom sig. Dessutom hade han just fått kicken från Z-TV.

- En Bromma-bekant, David Hesselman, tyckte att jag skulle träffa Dagge. Han jobbade med Denniz Pop så han när vi sågs på Sturecompagniet. Jag trodde att Denniz Pop var en engelsman då. Men jag gick till Cheiron och spelade upp mina låtar. Dagge och jag pratade länge och hade trevligt men låtarna gillade han inte. Så han sa att jag skulle gå hem och skriva lite nya saker. Efter några få dagar var jag tillbaka med 25 låtar. Sedan blev jag kvar i Cheiron-studion, berättar Martin "E-Type" Erikson.

- Set the World On Fire lät i stort sett likadan på min demo som på skiva. Andra saker kunde han ändra på helt. Men det skulle sticka ut och vara direkt, enkelt. Fast jag var med hela tiden så det blev en dialog. När många andra artister kom in och var låten redan klar, det vara bara att ställa sig och sjunga, förklarar Martin.

Martin "E-Type" Erikson framhåller även han Dag Volles DJ-bakgrund som en viktig punkt hos producentfenomenet Denniz

Pop. Men också att alla bra DJ:s inte blir bra producenter.

- Han älskade hits. Han hörde det unika i låtar. Jag ville ta in en rappare till mina låtar eftersom jag tyckte att min egen röst lät nasal och fel. Men Dagge förklarade att det var just den detaljen som gjorde det hela intressant. Han ville ha ännu mer näsa.

Cheiron växte snabbt. Fler medarbetare kom in i bilden. En av dessa var Martin "Max Martin" Sandberg. Dag Volle kunde inte spela några riktiga instrument och kunde inte läsa noter. Martin Sandberg kunde allt detta. Men han fick ändå börja som assistent. Deras umgänge startade när Dag Volle skulle remixa en skiva med

"En av avigsidorna med Dagge var att han vägrade att ha tråkigt."

Sten Hallström.

Martin Sandbergs hårdrockband It's Alive. Men snart var de ett team som kom att imponera på världen. 3T, Herbie, Leila K och E-Type fick alla hjälp av dunderduon. Leila K, redan ökad som en kvinna det var svårt att samarbeta med, hade Dag Volle inga större problem med. I perioder bodde Leila K hemma hos mig och inget fick henne på så gott humör som att jobba med Dag Volle.

- Han tyckte att hon var rock'n'roll, de klickade helt enkelt, säger Sten Hallström.

- Dagge hade en förkärlek för outsiders. Han tog sig tid för saker som andra ansåg konstiga, förklarar Martin "E-Type" Erikson.

EFTERLÄMNAR SIG GODA MINNEN

Man kanske kan tro att Dag Volle klickade med alla. Men så var det inte.

- En av Sveriges mer kända sångerskor, var i studion för att spela upp lite material. Mitt i allt behövdes det någon som kunde lägga en kör. Dagge frågade sångerskan som svarade "skulle inte tro det". Sedan var hon körd, minns Martin "E-Type" Erikson

Martin berättar att det fanns en familjekänsla på Cheiron som Dagge byggt upp.

- Ville man inte ingå i familjen hade man inte så mycket där att göra.

Dag Volle har haft sanslösa framgångar med stora artister, men har också haft mindre lyckade projekt som är lätta att glömma. De skivor som Volle gav ut själv, under namnet Denniz Pop, "Gimme Some Mo" (Bass On Me) slog till exempel aldrig stort.

Alla hans vänner verkar förvisso hellre minnas Dag Volles framgångar, hans lekfulla sida och ljusa personlighet.

- Du måste skriva om Bamsebuklan. Den grejen var så typisk för Dagge. Bamsebuklan var en tävling som Dagge drog igång och där alla svenska skivbolag deltog. Det var frågesport och uppgifter som

Privat bild på Dag Volle.

skulle lösas. Det kostade 10 000 kr att vara med, pengarna gick till välgörenhet. Dagge älskade att leka. Han älskade sina dataspel och arkadspel, berättar Martin "E-Type" Erikson.

Men en stor begåvning skulle gå bort. Sensommaren 1998 dog Dag Volle av cancer. Och musiksvrige förlorade producentfenomenet Denniz Pop.

Men enligt Martin "E-Type" Erikson är det inte så säkert att Volle hade fortsatt med musiken om sjukdomen inte slagit till.

- Nej, han brann inte lika mycket för musiken mot slutet. Dagge spelade nästan mer TV-spel än han spelade in låtar. Han gillade egentligen inte att göra album. Men att breaka en hit var kul. Jag gissar att han hade sökt sig till TV-spelsvärlden eller film som var stora intressen.

Efter att Dag Volle gick bort nådde, som vi alla vet, Cheiron ännu större framgångar, inte minst med Britney Spears. År 2000 splittrades dock Cheirongruppen. Martin "Max Martin" Sandberg och Tom Talomaa startade Maratone. David Kreuger och Per Magnusson gick vidare med A Side Productions. Kristian Lundin och Andreas Carlsson kör vidare under namnet The Location. I princip alla som kan kopplas till Cheiron har rönt stora framgångar.

Och bakom allt hittar man Dag Volle, en kille vars främsta tillgång var ett hyperkänsligt popöra och en grundmurad vilja att alltid ha roligt.

Stefan Malmqvist

Den som följt vår låtskrivarhjärte Johnny under tidigare episoder måste väl trots allt hålla med om att killen hela tiden utvecklas. Man skulle kunna jämföra med musikbranschen som helhet, det går framåt men på ett nedåtlutande plan. På ett helt annat plan så hade alla dessa bisarra musikindustrifigurer som passerat revy under Johnnys första år i branschen börjat sätta spår hos honom. Han hade skrivit en julhit och en sommarhit, blivit känd och druckit champagne, men han kände sig tom inombords. Hade han förändrats som människa, och i så fall i vilken riktning? Kanske hade den där storväxte snusande finske förläggaren med miljöbil rätt, när han en gång vid en bardisk påpekade att "Johnny, kom ihåg att du är låtskrivare, inte konstnär. Du är en hantverkare, som en rörmokare ungefär". Och på det Universella förlaget där Johnny befann sig i slutet av förra avsnittet, ja där var det raka rör...

Prolog, DEL 6

Efter många musikförlagsbesök så borde inget förvåna honom längre, men när Johnny lämnade kontoret med den opraktiska planlösningen på Östermalm så var han nästan i chocktillstånd. Han höll hårt i den metallglänsande attachéväska som den Universella förlagschefen hade gett honom. Det blev inte mycket sagt under mötet, som egentligen skulle handla om en co-write med nåt tungt namn. Han visste nu exakt vad han skulle göra och vad resultatet kunde bli, men kanske borde han ha sagt nej? Och vad hade förresten hans egen förläggare, champagnemannen, med det hela att göra? Det var ju han som skickat dit honom från början.

Inom Universum-gruppen hade man fortfarande ett skivbolag också, och oturligt nog råkade Johnny stöta på dess VD utanför byggnadens entré. "Tjena Johnny, grattis till sommarhit, men glöm inte att det blåser på toppen, det vet ju jag he he", frustade den tunnhärlige men energiske mannen. "Det gäller att ha koll på tekniken om man ska stay in command, kolla in min nya laptop". "Jag är betaanvändare", tillade han stolt. Johnny var ganska säker på att den inte skulle fungera, men väntade tålmodigt medan skivbolagsdirektören fumlade med tangenterna. Datorn fungerade inte. "Det här fixar jag", utropade VDn, men nu med ett något oroligt norrländsk tonfall i rösten. "Jag känner personligen alla telekomchefer", tillade han med övertygande min. "Känner du alla dina artister också?", replikerade Johnny, som kände flera av dem. Direktören marscherade surt in genom porten. Johnny kände kylan från väskans metallhandtag. Han behövde lugn och ro för att kunna tänka klart, och styrde stegen mot närmaste bar. Det visade sig snart vara en felsatsning.

Även på en minimalistiskt inredd brat-bar vid Karlaplan kunde man få en stor stark, noterade Johnny tacksamt när han slog sig ned intill bardisken. Friden var dock kortvarig och dagens andra oroväckande "Tjena Johnny", ekade i lokalen. Det var inte svårt att känna igen Sunny Tandsten, ingen kunde ta utrymme i ett rum som han. De hade träffats några gånger förr och Johnny kände till hans långa bakgrund i musikbranschen. "Grattis Johnny, det är jätterooligt att du fått en sån sommarhit med "Sommar i Min Säng", verkligen jättevulgigt. Och Kylie-låten också, fantastiskt rooligt". "Tack, men det blev inte så stor andel kvar för mig på Kylie", replikerade Johnny lakoniskt. "Det är spelets regler, med du borde komma till oss på Nordic Songs istället, vi äääger Japan du vet". Tandsten hade onekligen ett övertygande uttrycksätt plus en vinnande personlighet, troligtvis slipad under många middagssittningar, och Johnny blev vagt intresserad. "Jag har världens grej på gång, och så borde du skriva en bok också.

Det är som med skivor förr, bra titel och snyggt omslag så är man hemma. Det enda folk verkligen läser är deckare". Sunnys sista ord påminde Johnny om attachéväska under bordet, och med ett nervöst ryck råkade han sparka ut den på golvet. "Den där känner jag igen, jag måste nog gå nu", viskade Sunny som plötsligt var vit i ansiktet. Inom ett par sekunder hade han försvunnit ut på gatan. Johnny beställde en dubbel whiskey.

Metallväskan förvarade Johnny längst in i garderoben hemma på Söder, och i takt med att sommaren rullade på så lyckade han förtränga hela saken. Han hyrde till och med smoking och gick på Arctic Music Prize-utdelningen. Tyvärr hade han inte läst inbjudan så noga utan fick bittert erfara att han inte fått någon middagsbiljett. Plötsligt förstod han varför alla han kände som jobbade med musik med något flackande blickar mumlat om att de inte hade tid med middagen, innan de avvek efter utdelningen. Johnny pratade dock med en ganska påstruken sponsor som tydligen fått en utmärkt bordsplacering, så helt omöjligt borde det väl inte vara, tänkte Johnny på ett för honom ovanligt naivt sätt. Det måste ha varit vinet. En bra STIM-avräkning och succén för hans sommarlåt gjorde honom trots allt på ovanligt gott humör, och utan ett alltför anmärkningsvärt alkoholintag lyckades han skriva ett tiotal riktigt bra låtar innan hösten kom och han blev uppkallad till "kreativt" möte på förlaget.

Johnnys förläggare visade sig vara på sitt allra soligaste humör när han tog emot på sitt voluminösa kontor. I en svepande segergest råkade han till och med välta ned en trave papper på golvet. Johnny noterade att överst låg en inbjudan till vinprovning på Noppes. "Ge mig ett E, ge mig ett M, ge mig ett I, vad blir det?!", vrålade direktören. Johnny såg ut som ett frågetecken. "Extra Mycket Intäkter såklart", tillade förläggaren förklarande från sin svarta chefsstol. "Jag har klarat budgeten", förtydligade han stolt. "Kul", konstaterade Johnny. "Men du är ju mest känd för att betala de högsta förskotten?". "Grabben, cash ut ger cash in, money never sleeps", som jag brukar säga.

"Dessutom har jag en kanongrej för dig", fortsatte förläggaren. "Du har ju haft en sommarhit och en julhit, nu ska vi fokusera på Alla Hjärtans Dag, det är väl i februari nån gång va? Klockrent. Krister Snögren är redan klar som artist, så det är bara att skriva. Spara inte på sirapen nu Johnny, en riktig ballad vill jag ha. Tänk Blue Nun", avslutade han med sedvanlig vinkännarmin. "Varför inte Mauro?" replikerade Johnny ironiskt, "och kanske borde den heta "Alla Hjärtans Slag?". "Fan, vilket geni jag var som signade dig Johnny, helt rätt, spiken på huvudet som Reefat brukade säga. Inte konstigt att brudarna säger

att jag har fingertoppskänsla he he", konstaterade Johnnys nu rejält uppvarvade förlagschef. Innan han gick fick Johnny sin biljett till årets Musikförläggarnas Pris-gala. Ett år i musikbranschen går fort, tänkte Johnny, och mindes fjolårets incidenter med visst nöje.

Redan efter första året i musikbranschen började prisgalor kännas som vardagsföreteelser för Johnny, och att musikindustrin med allt jämnare mellanrum belönade sig själva med olika statyetter framstod som den naturligaste sak i världen. När han klev in genom dörrarna till Musikförläggarnas Pris kändes det dock lite extra. Dels ryktades det att han skulle få ett oannonserat pris för mest nedladdade mobilskärmsläckare för "Sommar I Min Säng", och dels kom han med välbehag ihåg fjolårets slagsmål mellan hans förläggare och Raffé Paulsson.

Den första han stötte på var kvällens galapresentatör, den gamle branschlegenden Ola Janglerud. "Kul att det går bra för dig, det är som jag alltid har sagt, en bra låt är en bra låt är en bra låt", meddelade Janglerud glatt. Johnny undrade varför det ekade i lokalen. "Vi borde träffas", fortsatte Janglerud. "Jag är ju något av en visionär som du vet, och nu har jag en helt ny idé, jag kallar den för 720-modellen. 360 är förlegat, det är sånt som majorbolagen, ja till och med Jonatan Silverstark håller på med nu". "Vad går det ut på då?", undrade Johnny, som alltid var intresserad av nya grepp. "Jo, man tar alla rättigheter i 360-modellen, och så dubblar man dom ett varv till. Tänk dig cirklar på hög, det blir ju till slut en spiral eller hur?". Janglerud ritade cirklar i luften. "Min spiral går alltså uppåt, vi måste bryta nedgången i branschen. Folk vill ju alltid höra musik". Johnny stod kvar något förvirrad när Janglerud hastade vidare. Nu närmade sig hans egen förläggare honom med en magnumflaska i högsta hugg. Rätt person att fråga om 720-spiralen tänkte Johnny. Men plötsligt kände han en kall hand på axeln. "Är det du som har attachéväska?". Johnny kände igen den oklanderlige VDn för det kyrkoklingande majorförlaget, men inte den kyliga och föga frikyrkliga blicken han nu gav Johnny. "Ge den till mig före midnatt", tillade han bistert. I ögonvrån skymtade plötsligt Johnny den skäggstubbige och salongsprogressive VDn för Hitachi/ABC med något långt och glänsande i handen. Då gick plötsligt strömmen i lokalen. För första gången var musikförläggarbranschen helt tyst. "Äntligen!", utropade en internet-entreprenör som bjudits in till festen.

fortsättning följer i nästa nummer...

MUSIKFÖRLÄGGARNAS PRIS 2008

Foto: Peter Hallbom

PRISSTATYETTEN SOM DELAS UT TILL ALLA VINNARNA ÄR DESIGNAD AV BERTIL VALLIEN.

SMFF

Box 27327, 102 54 Stockholm · Tel: +46(0)8 783 88 00 · www.smff.se · info@smff.se

Om ni har nya kontaktuppgifter eller inte vill ha tidningen skickad till er, vänligen skicka ett mail till uppdatera@smff.se